

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 בַּמִּתְּן־תּוֹרָה ולא הייתה קודם לכן כמבואר בחסידות שהאבות אמנם קיימו
2 את התורה גם לפני שניתנה אבל מעשיהם לא החדירו קדושה בחפצים
3 הגשמיים שבהם קיימו את המצוות ודבר זה התחדש במתן תורה. דְּכִינֵן
4 שְׁהַמְצוֹת (רְצוֹנוֹ שֶׁל הַקֶּבֶ"ה) וְהַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם (שֶׁבָּהֶם
5 נַעֲשִׂים הַמְצוֹת) הֵם בְּאֵין־
6 עֲרוּף לְגַמְרִי, ומצד מהות הדברים
7 אין כל יחס רמזיני בין הציורי האלוקי
8 והעשייה הגשמית והם רחוקים זה מזה
9 לאין שיעור לְכֹן, בְּכַדֵּי שְׁהַמְצוֹת
10 יִפְעֲלוּ שְׁנוּי בְּדְבָרִים
11 שֶׁבְּעוֹלָם, כך שלמרות הפער
12 והיריחוק העצום יהיה חיבור בין
13 הגשמיות והרוחניות במידה כזו שקיים
14 המצוות יפעל שינוי בדברים הגשמיים
15 הוא דְּוָקָא עַל־יְדֵי בְּטוֹל
16 הַגְּזֵרָה וְהַמְחִיצָה שֶׁבִּין
17 הָעֲלִיּוֹנִים (מְצוֹת) וְהַתְּחֻנּוֹתִים
18 (הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם) וְנִתְּנַת הַכּוּחַ
19 לַחֲבֵר בִּינֵיהֶם, דבר שכאמור התחדש
20 במתן תורה.
21 וְעַל־דֵּרֶךְ־זֶה בדומה למבואר לעיל
22 לגבי החיבור בין מעלה ומטה,
23 "עליונים" ו"תחתונים" בקיום המצוות
24 הוא בְּנוֹגַע לְמוֹד הַתּוֹרָה,
25 דְּזֶה שֶׁעַל־יְדֵי לְמוֹד הַתּוֹרָה
26 נַעֲשֶׂה שְׁנוּי (רוּמְמוֹת 21
27 והתעלות) בְּאֶדָם הַלּוּמְדָה, וְעַד
28 והתעלות והרוממות שנפעלת באדם
29 על ידי לימוד התורה היא גדולה מאד
30 עד כדי כך שֶׁהוּא מְתַאֲחֵד עִם
31 חֻקְמָתוֹ שֶׁל הַקֶּבֶ"ה²², כמבואר
32 בהרחבה בספר התניא (פרק ה) כיצד
33 על־ידי לימוד התורה שהיא חכמתו
34 ורצונו של הקדוש־ברוך־הוא האדם מתאחד עם התורה ב"יחוד נפלא אין
35 יחוד כמוהו ולא כערכו נמצא כלל בגשמיות, להיות לאחדים ומיוחדים ממש
36 מכל צד ופנה", והאפשרות והכוח לזה הוא עַל־יְדֵי שֶׁבְּמִתְּן־תּוֹרָה
37 נַעֲשֶׂה בְּטוֹל הַגְּזֵרָה וְהַמְחִיצָה שֶׁבִּין חֻקְמָתוֹ שֶׁל הַקֶּבֶ"ה
38 (עֲלִיּוֹנִים) וְשֶׁכָּל הָאָדָם (תְּחֻנּוֹתִים) וְנוֹצְרָה הַאֲפֵשֶׁר שֶׁלֹּא מִמֶּנּוּ
39 הִירְחוּק וְהַפֶּעַר הַעֲצוּם בִּינֵיהֶם יִתְחַבְּרוּ וְיִתְאָחֲדוּ ב"יחוד נפלא".

1 (ג) וְהִנֵּה בְּמַעֲלָה וּמְטָה (עֲלִיּוֹנִים וְתְּחֻנּוֹתִים) שְׁנֵי פְּרוּשִׁים
2 (המורים על שני עֲנִינִים). מַעֲלָה וּמְטָה בְּמָקוֹם (מָקוֹם גְּשָׁמִי
3 אוּ מָקוֹם רִחְנִי שהוא כמוכּוּן לא "מָקוֹם" במובן הגשמי הפשוט אלא
4 "מָקוֹם" במובן של דרגה וענין), וְעַנְיָן זֶה דְּמַעֲלָה וּמְטָה מָקוֹם עֲלִיּוֹן
5 ומָקוֹם תְּחִתּוֹן שֶׁרְשׁוֹ הוּא מְהֻקָּו
6 מבואר בקבלה וחסידות שכאשר עלה
7 ברצונו של הקדוש־ברוך־הוא לברוא
8 עולם מוגבל, הוא עצמו וסילק הצידה,
9 כביכול, את אור האין סוף הבלתי
10 מוגבל, ולאחר הצמצום חזר והאיר קו
11 דק בלבד (אור מועט יחסית) מהאור
12 שלפני הצמצום. וטעם הרבר שהיה
13 צורך בהארת הקו הוא דְּבָאֵם הִיָּתָה
14 הַמְשָׁכָה וההתגלות של האור
15 האלוקי לצורך בריאת העולמות
16 מְאוּר אֵין־סוּף עצמו (שֶׁלֹּא
17 עַל־יְדֵי הַקּוֹ) הָיוּ כָּל
18 הָעוֹלָמוֹת בְּשִׁוְהָ²³ ולא היו
19 הברדים בין "למעלה" ו"למטה" כי
20 מבחינת האין סוף הבלתי מוגבל, הכל
21 שווה. ורק התהוות מאור מועט יחסית
22 לאור־אֵין־סוּף־הבלִי־גבול) מאפשרת
23 ליצור 'סדר השתלשלות' בו האור יבוא
24 מלמעלה למטה בצורה הדרגתית עם
25 חלוקה לדרגות גבוהות ודרגות נמוכות.
26 וְעוֹד פְּרוּשׁ בְּמַעֲלָה וּמְטָה,
27 שֶׁכָּל־לוֹת עַנְיָן הַהִתְחַלְקוֹת עִם
28 העובדה שיש דרגות שונות זו מזו
29 (מַעֲלָה וּמְטָה דְּמָקוֹם) כך שיש
30 דרגות עליונות ודרגות תחתונות)
31 נִקְרָא בְּשֵׁם מְטָה, כִּי מַעֲלָה
32 מה שנעלה ועליון באמת הוא
33 לְמַעֲלָה מְהִתְחַלְקוֹת ואין בו
34 חלוקה והבדלים בין "מעלה" ו"מטה". וְכִדְוַע²⁴ בתורת החסידות
35 בְּפִרוּשׁ הַמְּאָמֵר²⁵ בוֹהֵר אִין־סוּף לְמַעֲלָה מַעֲלָה עַד אֵין
36 קֶץ וְלִמְטָה מְטָה עַד אֵין תְּכֵלִית, האור האלוקי הוא אינסופי ולא
37 מוגבל במובן זה שהוא קיים ומאיר גם למעלה וגם למטה וההארה למעלה
38 היא ללא גבול ב"מעלה", "מעלה עד אין קץ" וההארה למטה היורדת
39 נמשכת עד למטה ללא גבול "למטה עד אין קץ" לְמַטָּה מְטָה הוּא

21) ראה פסחים סח, ב "אי לא האי יומא דקא גרים (יום דמ"ת) כמה יוסף איכא בשוקא", ובפירוש"ש שם "שלמדתי תורה ונתרוממתי". ובלקו"ש שם (ע' 214), דהשינוי שנעשה בהאדם הלומד תורה, שמתעלה ומתרומם, נתחדש ב"האי יומא דמ"ת. וראה הדרן הנ"ל הערה 31 (תורת מנחם שם ס"ע תיח ואילך). ואכ"מ. (22) תניא פ"ה. (23) ראה בארוכה המשך תרס"ו ע' מט ואילך. תער"ב ח"ב ע' תתקכ ואילך. סה"מ ה'תש"ח ע' 160 ואילך. (24) המשך תרס"ו ע' קפט. ובכ"מ. (25) ראה תקו"ז סוף תיקון נו (וראה שם תיקון יט – מ, ב). ז"ח יתרו לד, סע"ג. וראה לקמן ח"ג ע' קעא ואילך. קפ ואילך. וש"נ.